

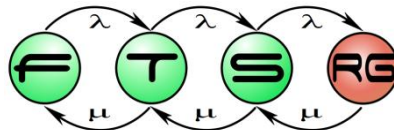
Petri-hálók elérhetőségi analízise ellenpélda- alapú absztrakció finomítással (CEGAR)

Vörös András (BME MIT)

Dr. Bartha Tamás (BME MIT)

Hajdu Ákos

Mártonka Zoltán

Bevezető

Alapfogalmak

- Elérhetőségi probléma
 - Adott célállapot elérhető-e a kezdőállapotból engedélyezett állapotátmeneteken keresztül
 - Eldönthető, de felső korlát nem ismert
 - Alsó korlát: legalább EXPSPACE nehéz
 - Exponenciális függvénnyel lehet leírni a tárhely igényt

Alapfogalmak

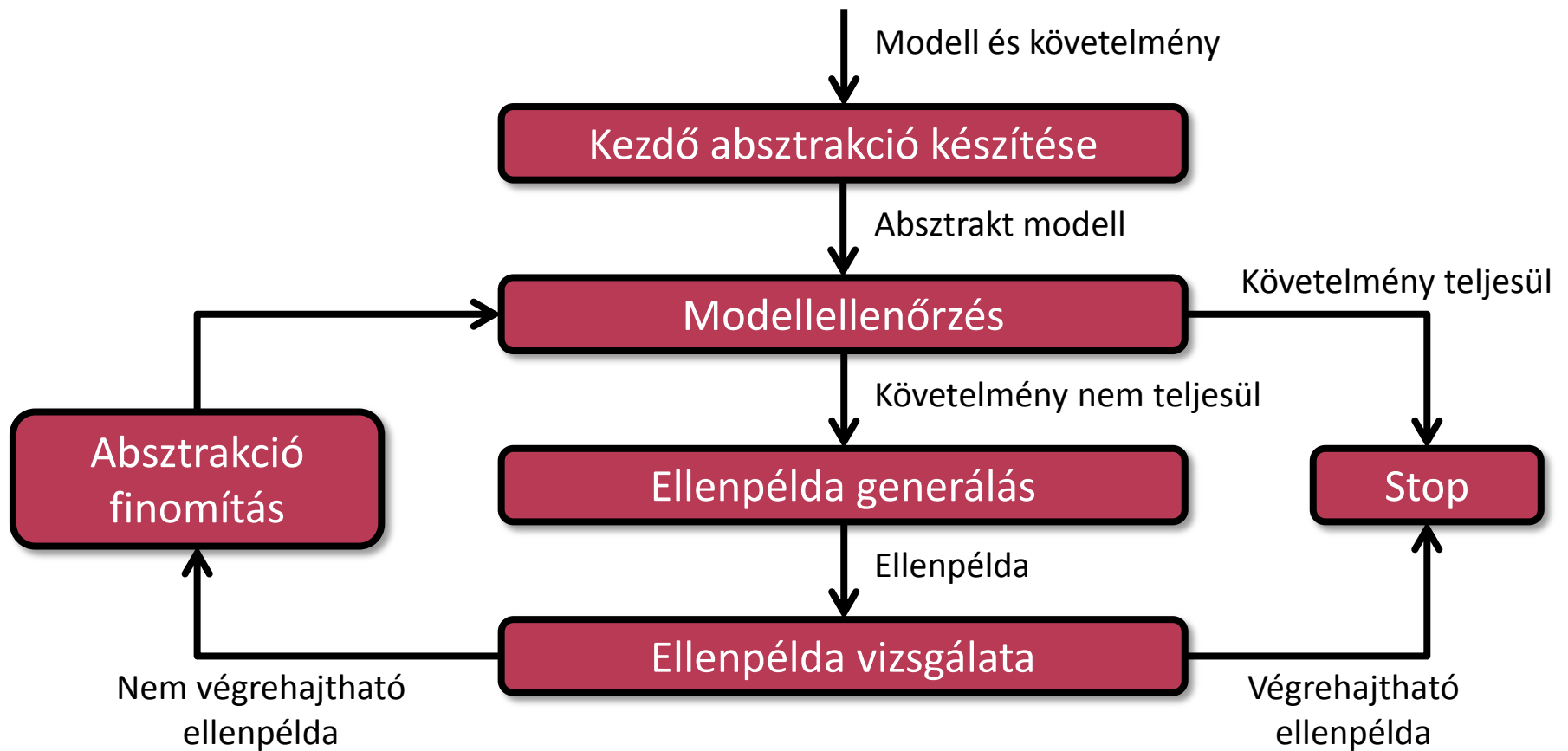
- Rész-elérhetőségi probléma
 - Lineáris feltétel(ek) a tokeneloszlásra vonatkozóan
 - Elérhető-e a feltételeket teljesítő állapot
- T-invariáns
 - Eltűzése nem változtatja meg a tokeneloszlást

CEGAR megközelítés

- *(Counterexample guided abstraction refinement)*
- Ellenpélda-alapú absztrakció finomítás
 - Általános megközelítés végtelen állapotterű modellek vizsgálatára
 - Állapotok számát igyekszik csökkenteni, vagy véges absztrakciót adni
 - Absztrakt modell felülbecsli az eredetit
 - Absztrakt modell többféle viselkedéssel rendelkezik

CEGAR megközelítés

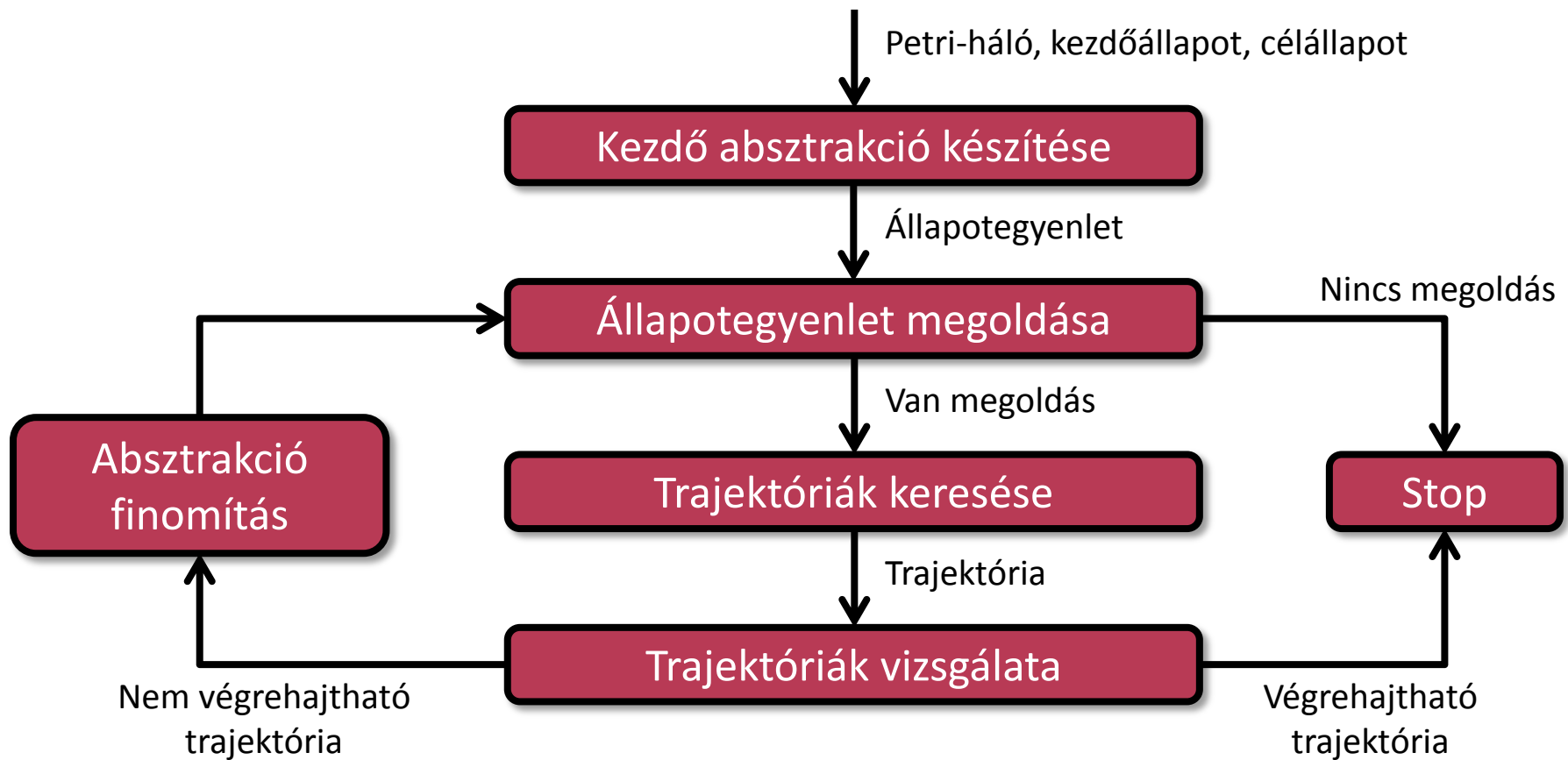
■ Folyamatábra:

Petri-háló CEGAR algoritmus

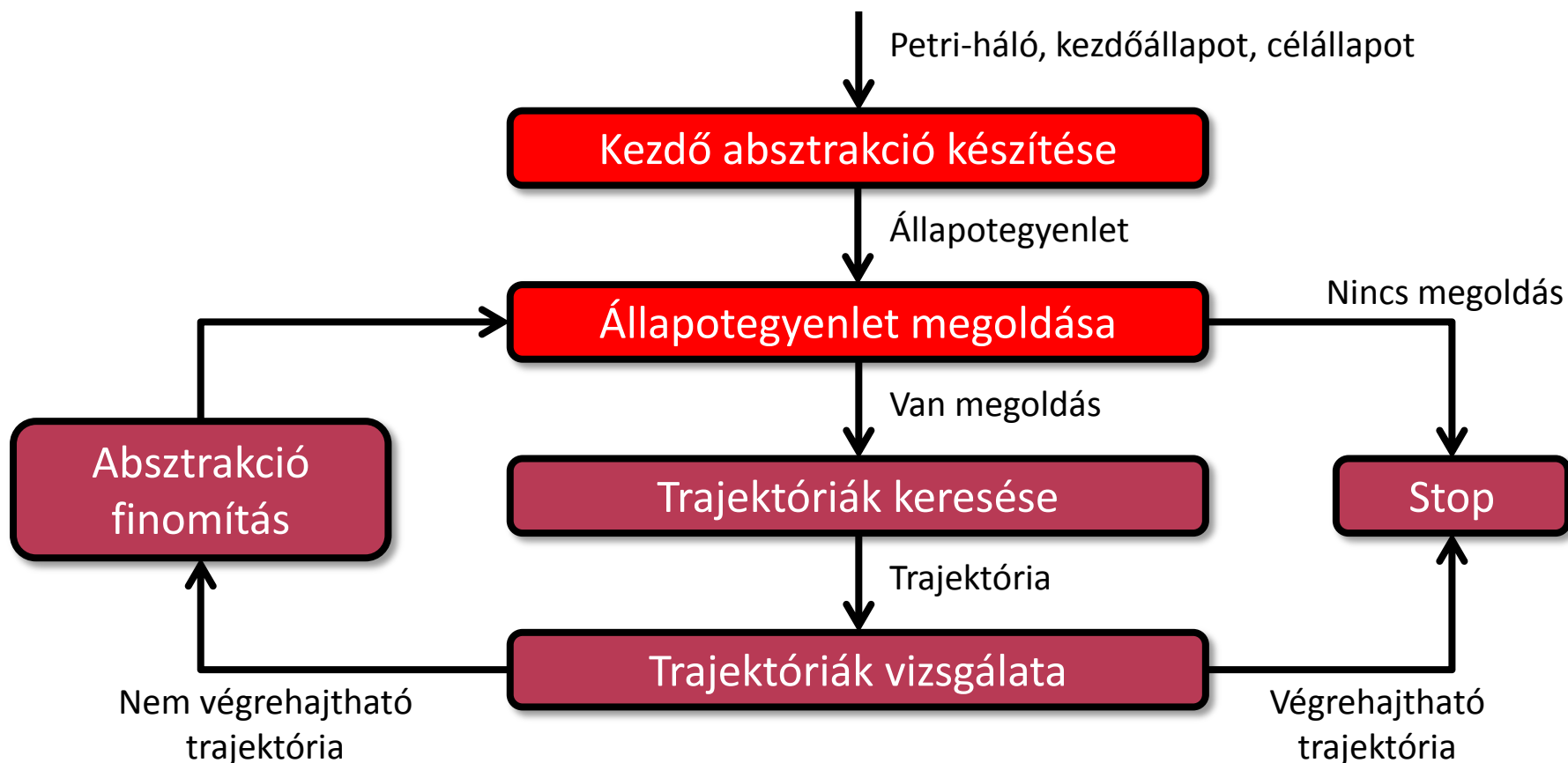
Petri-háló CEGAR algoritmus

■ Folyamatábra:

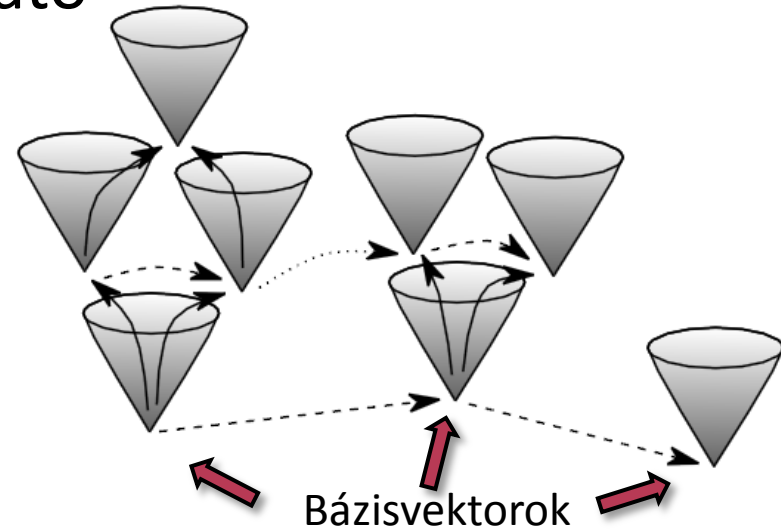
Petri-háló CEGAR algoritmus

■ Folyamatábra:

Absztrakció

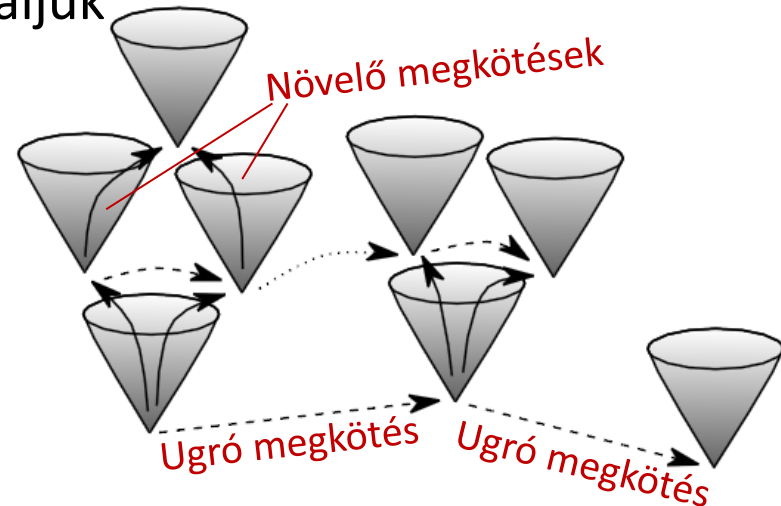
- Absztrakció: állapotegyenlet
 - (Egészértékű) lineáris egyenletrendszer (ILP probléma)
 - Megoldhatósága szükséges, de nem elégséges feltétele az elérhetőségnek → jó absztrakció
- Állapotegyenlet tere
 - Minden megoldásvektor felírható bázisvektor és T-invariánsok lineáris kombinációjának összegeként

Absztrakció

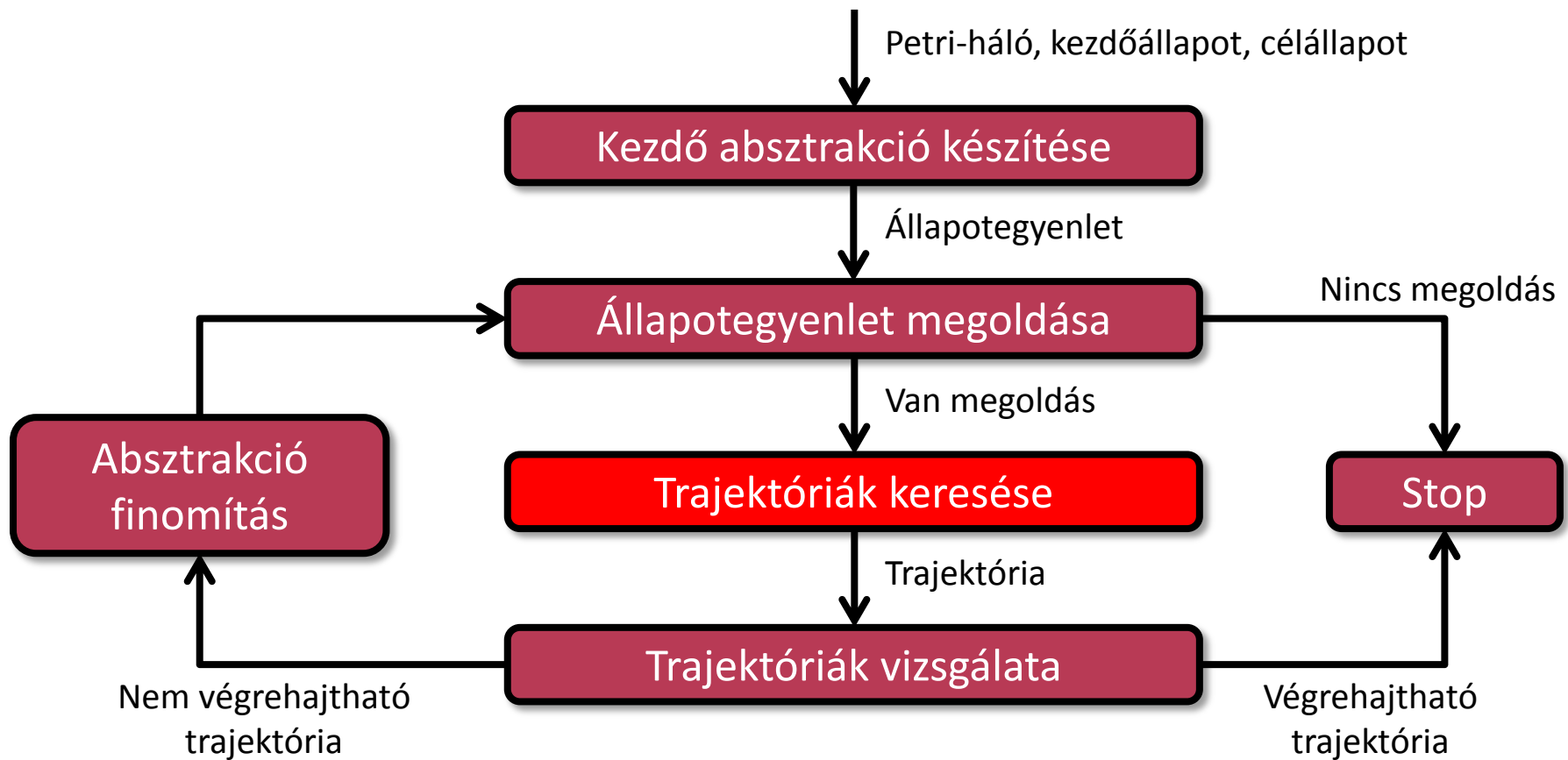
■ Állapottér bejárása irányítottan

- Az ILP eszköz mindig egy megoldást produkál
 - Adott célfüggvény szerinti minimálisat
 - Jó célfüggvény: tranzíciók tüzelési számainak összege
- Más megoldások kikényszerítése
 - Lineáris egyenlőtlenségek (megkötések) hozzáadása az állapotegyenlethez
 - Absztrakció finomítása során használjuk
- 2 féle megkötés
(*később részletesen lesz róluk szó*)
 - Ugró
 - Váltás bázisvektorok között
 - Növelő
 - Nem minimális megoldások elérése

Petri-háló CEGAR algoritmus

■ Folyamatábra:

Trajektóriák keresése

- Egy megoldásvektorhoz *részleges megoldások* rendelhetők úgy, hogy annyi tranzíciót tüzelünk el a megoldásvektorból, amennyit csak lehet
- Formálisan egy részleges megoldás 4 elemből áll:
 - Megkötéslista
 - Az állapotegyenletet a megkötéslistával kiegészítve kaptuk meg azt a megoldásvektort, ami alapján ezt a részleges megoldást generáltuk
 - Megoldásvektor
 - Az állapotegyenletet és a megkötéseket is kielégítő, adott célfüggvény szerinti minimális megoldásvektor
 - A megkötéslista és az állapotegyenlet alapján számítható, kényelmi szempontból tároljuk
 - Tüzelési sorozat
 - Maximális végrehajtható tüzelési sorozat
 - Minden tranzíció legfeljebb annyiszor szerepel, ahányszor a megoldásvektorban
 - Maradékvektor
 - Melyik tranzíciót hányszor kellene még eltüzeln

Trajektóriák keresése

■ Részleges megoldások generálása

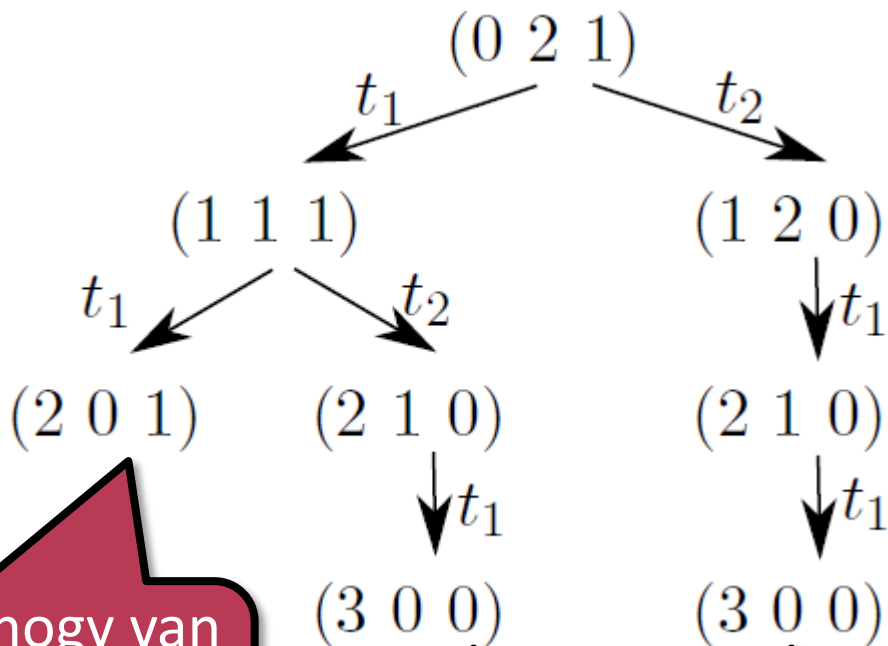
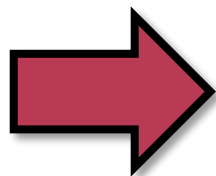
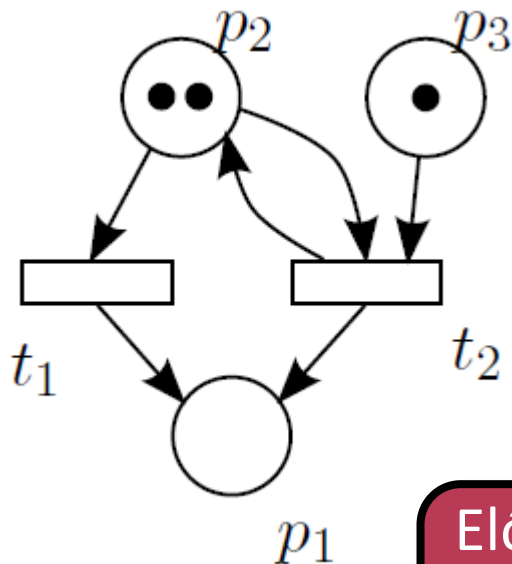
○ Fa építés

- Csúcsok tokeneloszlások, élek tranzíciók tüzelései
 - Gyökérelem: kezdő tokeneloszlás
 - Leszármazottak a tranzíciók tüzelésével kaphatók
 - A gyökérből a levélbe vezető úton minden tranzíció legfeljebb annyiszor szerepelhet, ahányszor a megoldásvektorban szerepel
 - Maximális: levelekben nem lehet tüzelhető tranzíció
 - „Brute-force”, optimalizációkról később lesz szó
- ### ○ Minden levélből gyökérbe vezető út kijelöl egy tüzelési sorozatot, egyúttal egy részleges megoldást

Trajektóriák keresése

■ Fa építés példa

- Megoldásvektor: $[t_1 \ t_2] = [2 \ 1]$

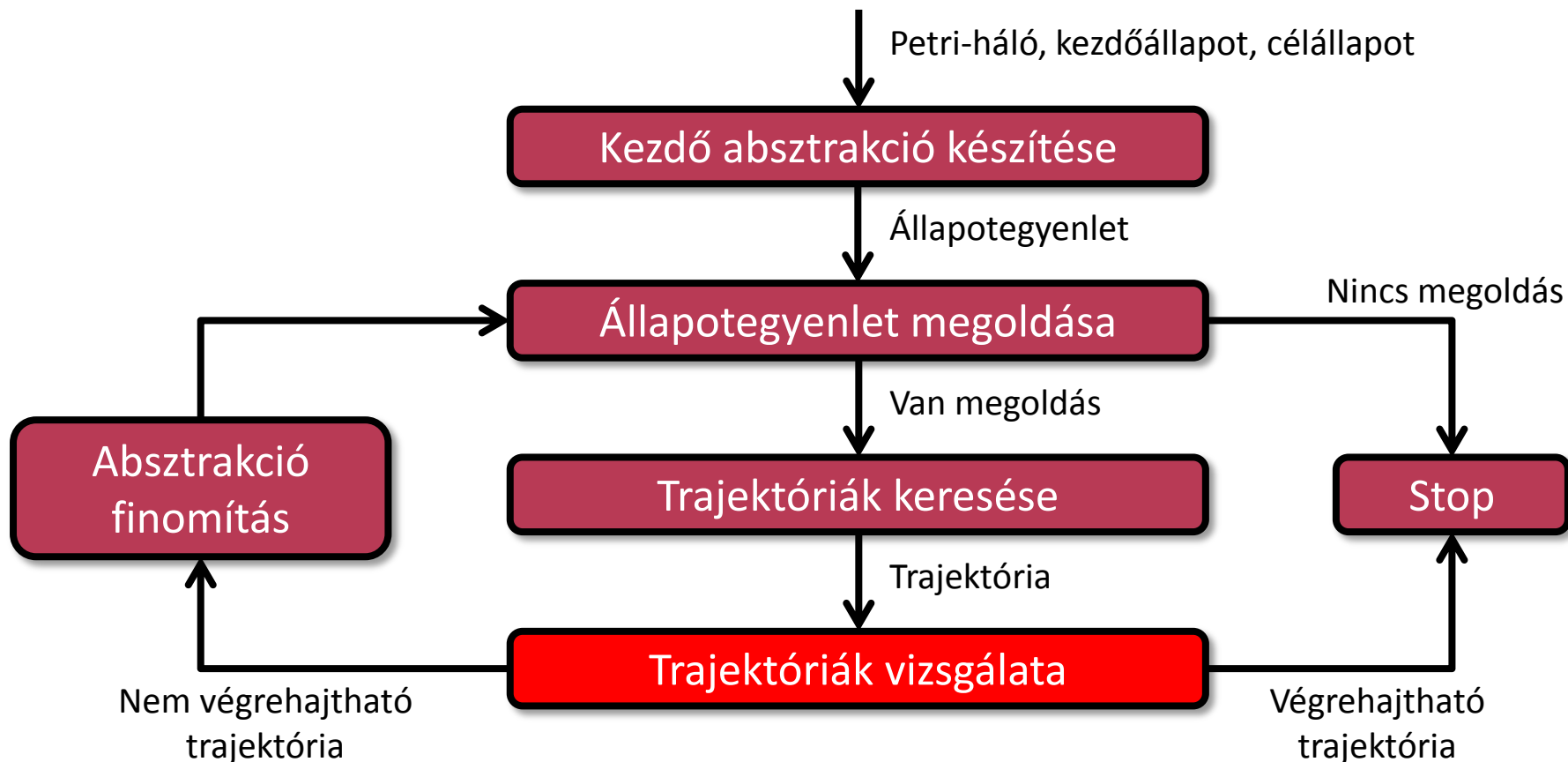

Előfordulhat, hogy van teljes megoldás, de nem mind az

Teljes megoldások

Petri-háló CEGAR algoritmus

■ Folyamatábra:

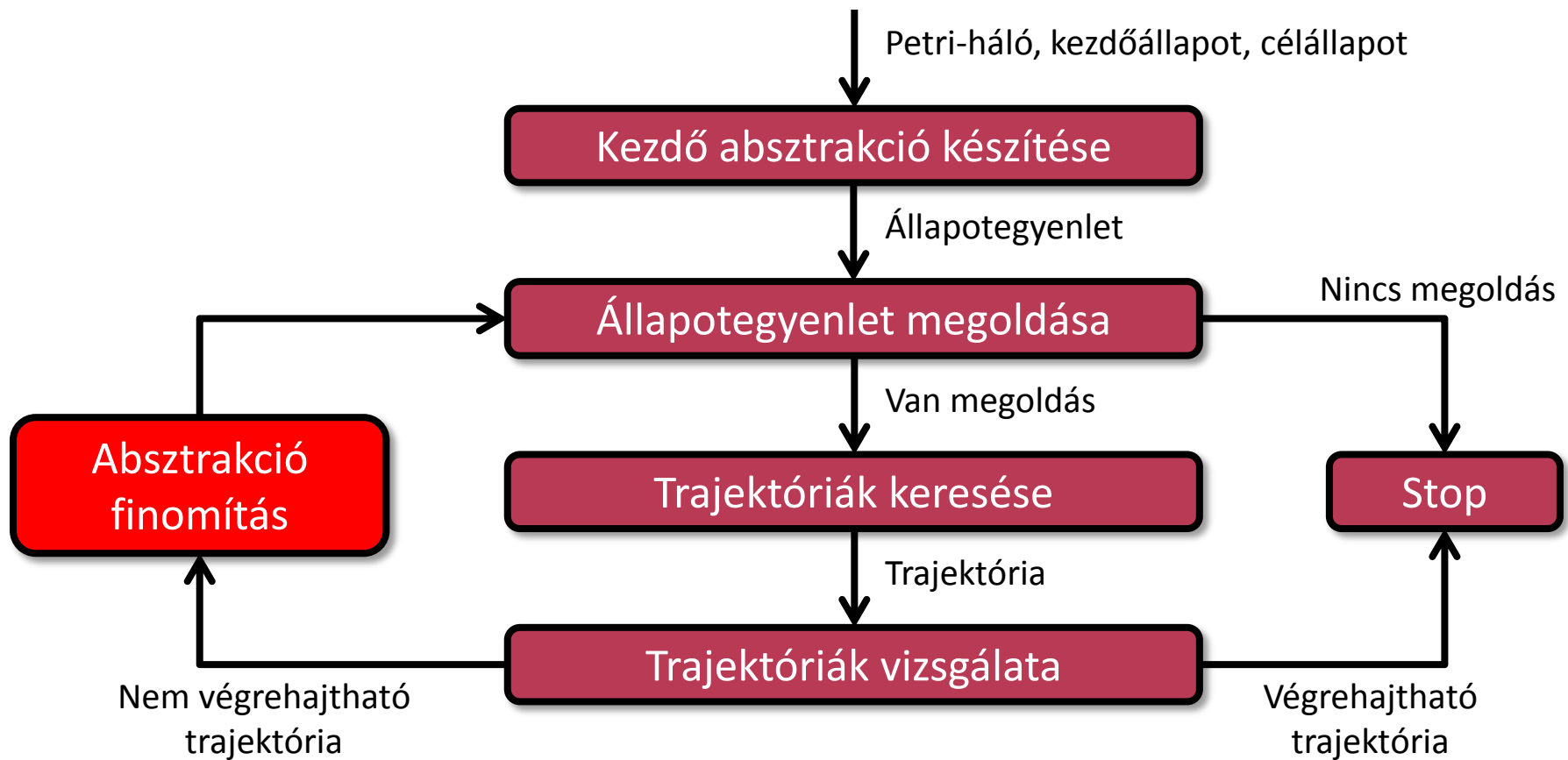

Trajektóriák vizsgálata

- Ha egy részleges megoldás maradékvektora nullvektor, akkor teljes megoldásnak nevezzük
 - Elégséges feltétel az elérhetőségre
- *Fontos: megoldásvektor \neq részleges megoldás*
 - *Megoldásvektor: állapotegyenlet egy megoldása*
 - *Részleges megoldás: megoldásvektor + egy lehetséges maximális tüzelési sorozat*
- Minden megoldásvektorhoz tartozik legalább egy részleges megoldás
 - Ha egy tranzíció sem tüzelhető, az is egy részleges megoldás
- Mi van akkor, ha van megoldásvektorunk, de nincs hozzá teljes megoldás?
 - Ez egy ellenpélda \rightarrow absztrakció finomítás

Petri-háló CEGAR algoritmus

■ Folyamatábra:

Absztrakció finomítás

- Adott egy megoldásvektor és hozzá tartozó részleges megoldások, de nincs teljes megoldás
 - Absztrakció finomítására van szükség
- 2 megközelítés
 - Megoldásvektor alapján
 - Ugró megkötéssel másik bázisvektort kaphatunk ...
 - ... amihez aztán újból kereshetünk trajektóriákat
 - Részleges megoldások alapján
 - Ha egy részleges megoldás nem teljes, akkor bizonyos tranzíciók nem tudtak elégszer eltüzelni
 - Növelő megkötéssel próbálunk egy T-invariánst hozzávenni
 - Ez ugyan a végállapoton nem változtat
 - De a tüzelése során „kölcsonadhat” tokeneket azokra a helyekre, amelyek miatt nem tudnak az előbbi tranzíciók tüzelni

Ugró megkötések

■ Ugró megkötés

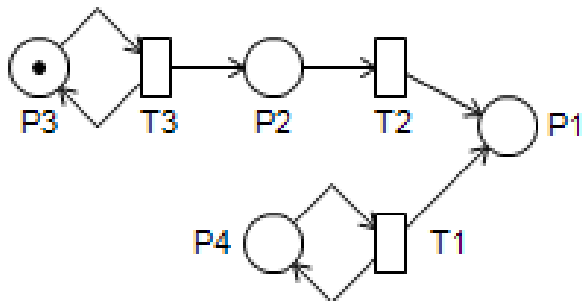
- Alakja: $t_i < n$

- Jelentése: Olyan megoldásvektort keresünk, ahol az i . tranzíció kevesebbszer tüzel mint n

- Segítségével másik bázisvektort kaphatunk meg

- Kihasználjuk, hogy a bázisvektorok páronként össze nem hasonlíthatók, pl. $[1\ 0\ 0]$ és $[0\ 2\ 0]$

■ Példa

Elérhetőségi probléma: $[0\ 0\ 1\ 0] \rightarrow [1\ 0\ 1\ 0]$

Minimális megoldás: $[1\ 0\ 0]$, azaz T1 eltüzélése

\rightarrow Nem realizálható

T1 $<$ 1 megkötést hozzáadva új bázisvektor: $[0\ 1\ 1]$

\rightarrow T3, T2 sorrendben teljes megoldás

Ugró megkötések

- Ugró megkötések generálása
 - Megoldásvektor alapján készíthetők
 - Minden 0-nál többször tüzelő tranzícióhoz felvehető egy ugró megkötés
 - Példa: $[1 \ 2 \ 0]$ megoldásvektor esetén két irányba mehetünk:
 - $T1 < 1$
 - $T2 < 2$
 - Ha kapunk újabb megoldásvektort arra meg kell ismételni az eljárást
 - Példa: tfh. a fenti példában $T2 < 2$ után kapunk egy $[1 \ 1 \ 1]$ megoldásvektort, ekkor megint több irányba mehetünk, pl:
 - $T1 < 1$
 - $T2 < 1$
 - $T3 < 1$

Növelő megkötések

■ Növelő megkötés

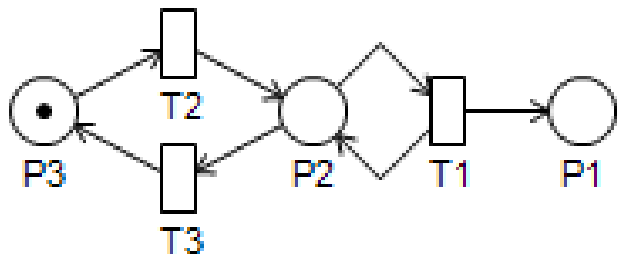
- Alakja: $\sum n_i t_i \geq n$

- Jelentése: Adott tranzíciók tüzelési számának súlyozott összege legalább n legyen

- Segítségével nem minimális megoldásvektor érhető el

- T-invariánsok lineáris kombinációját vesszük hozzá a bázisvektorhoz

■ Példa

Elérhetőségi probléma: $[0 \ 0 \ 1] \rightarrow [1 \ 0 \ 1]$

Minimális megoldás: $[1 \ 0 \ 0]$, azaz T1 tüzelése

-> Nem realizálható

$T2 \geq 1$ megkötéssel nem minimális megoldás: $[1 \ 1 \ 1]$

-> T2, T1, T3 sorrendben teljes megoldás

Növelő megkötések

- Növelő megkötések generálása
 - Részleges megoldás alapján készíthetők
 - Ha egy részleges megoldás nem teljes, akkor bizonyos tranzíciók nem tudtak elégszer eltüzelni
 - Próbáljunk meg T-invariánsokkal az adott tranzíciók bemenő helyeire tokeneket „kölcsonözni”
 - Az algoritmus a részleges megoldás tüzelési sorozata utáni tokeneloszlás (végállapot) alapján dolgozik
 - 3 lépéses algoritmus
 1. Függőségi gráf építése és erősen összefüggő komponensek (SCC) keresése → kiderül mely helyekre kell token
 2. Szükséges tokenek számának megbecslése
 3. Helyekre vonatkozó feltétel átalakítása tranzíciók tüzelési számára vonatkozó feltétellé

Megkötések - összefoglalás

■ Összefoglalás

○ Ugró megkötés

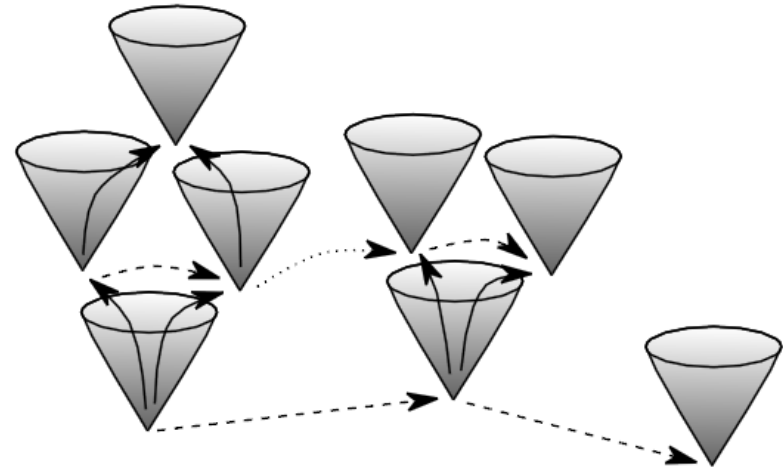
- Megoldásvektor alapján
- Másik bázisvektor elérése

○ Növelő megkötés

- Részleges (nem teljes) megoldás alapján
- Tokenek „kölcsonzése” T-invariánsokkal → nem minimális megoldásvektorok elérése

○ Keresés a megoldások terében

- Növelő megkötésekkel mélységi jelleggel haladunk amíg tudunk
- Ha elakadunk, új bázisvektorra ugunk (szélességi jelleg)

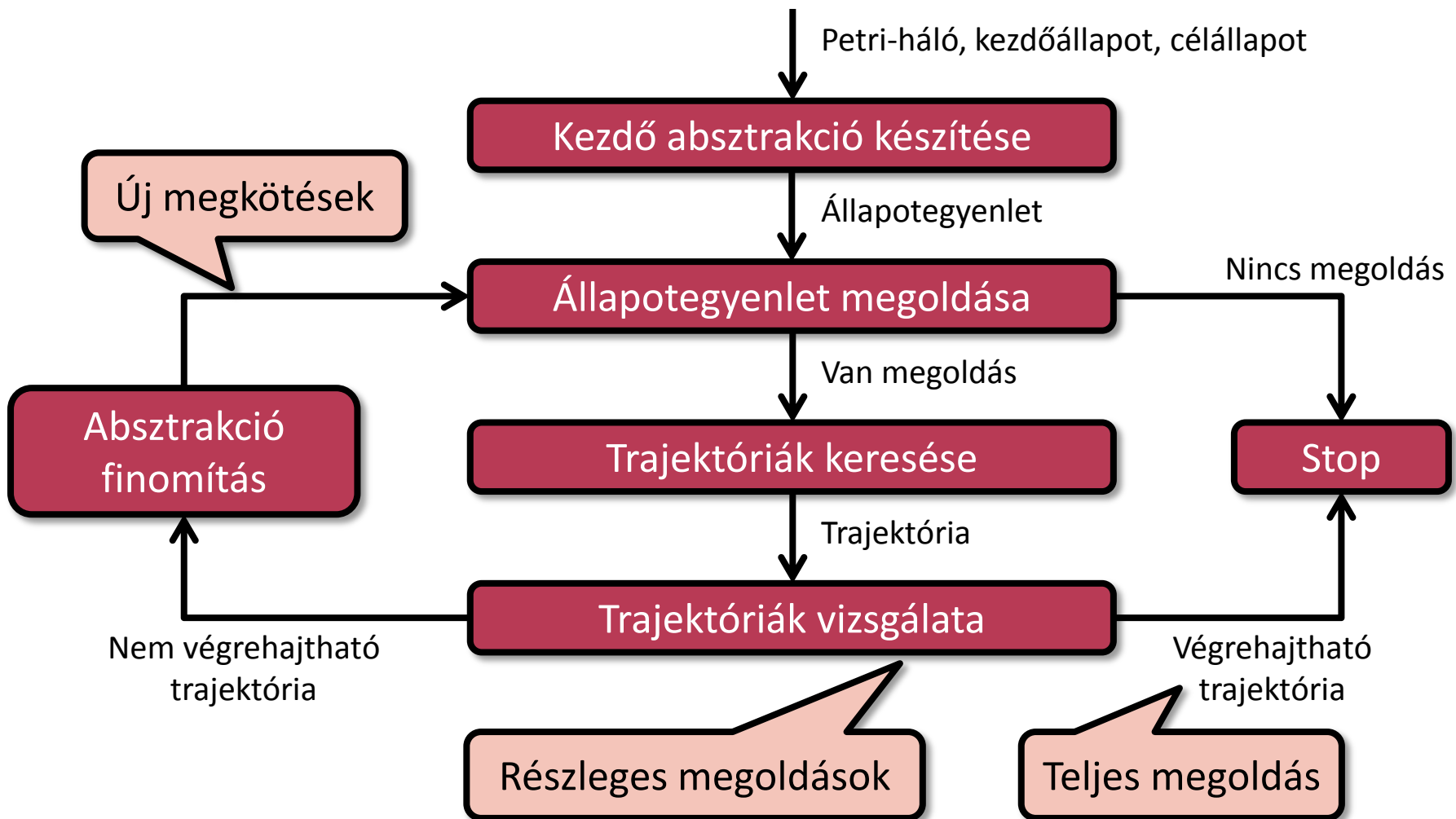

Megkötések - összefoglalás

- Ellentmondás a megkötések között
 - Ugró megkötések csak egy másik bázisvektor elérését szolgálják, utána átranzformálhatók növelő megkötéssé
 - Példa: $[1 \ 1 \ 0]$ megoldásból $T1 < 1$ megkötéssel megkapjuk $[0 \ 0 \ 3]$ -at
 - Ezután ha pl. $T1, T2$ egy T -invariáns, akkor nem tudjuk hozzávenni a $T1 < 1$ ugró megkötés miatt
 - $T1 < 1$ valójában csak azt szolgálta, hogy $[1 \ 1 \ 0]$ helyett $[0 \ 0 \ 3]$ -at kapjunk, amit a $T3 \geq 3$ növelő megkötéssel is elérhetünk
 - Így $T1 \geq 1$ sem jelent már problémát

Petri-háló CEGAR algoritmus

■ Hol tartunk?

Optimalizációk

Optimalizációk

■ Tartalom

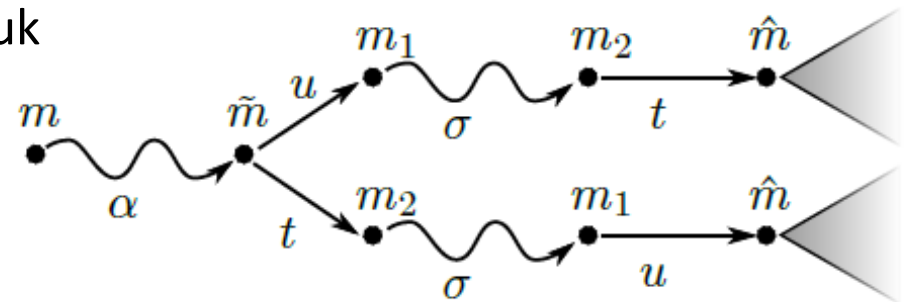
- „Brute force” faépítés optimalizálása
 - Stubborn set
 - Állapotalapú részleges rendezés
- Keresési tér vágása
 - T-invariáns alapú szűrés
 - Szükséges feltétel teszt
 - Részleges megoldások tárolása

Stubborn set

- Részleges megoldások generálásakor a fa egy állapotából annyi irányban kell folytatni, ahány engedélyezett tranzíció van → „állapottér robbanás”
- Stubborn set módszer
 - Függőségek elemzésével csoportosítja a tranzíciókat
 - Minden állapothoz rendelhető egy ún. „stubborn set”
 - Stubborn set-be azok a tranzíciók kerülnek, amelyek irányában mindenképp folytatni kell a keresést
 - Stubborn set mérete kisebb vagy egyenlő, mint az összes engedélyezett tranzíció
- Extrém példa: hatványozó Petri-háló
 - Stubborn set nélkül 6 óra alatt sem futott le
 - Stubborn set-tel: ~ 8 mp

Állapotalapú részleges rendezés

- Amikor egy tranzíciónak többször is el kell tüzelnie, a stubborn set önmagában nem elég hatékony
 - Ugyanaz az állapot több, csak a tranzíciók sorrendjében különböző tüzelési sorozattal érhető el
 - Az alatta lévő részfát elég egyszer feldolgozni
 - Absztrakció finomítás során a tranzíciók sorrendjét úgysem vesszük figyelembe
 - Példa:
 - α tüzelési sorozat után $(u \sigma t)$ és $(t \sigma u)$ sorozatokkal is ugyanazt az állapotot érjük el
 - Ha a $(u \sigma t)$ utáni részfát bejártuk a $(t \sigma u)$ utánit már nem kell

T-invariáns alapú szűrés

- Adott egy részleges megoldás
 - Növelő megkötés hozzávesz egy T-invariánst
 - Kapunk egy új részleges megoldást, ami csak annyiban különbözik az előzőtől, hogy a T-invariánst eltűzeltük
 - Végállapot nem változik
 - Maradékvektor nem változik
 - (Látszólag) nem jutottunk előrébb
 - Az algoritmus ilyenkor ugyanazt az invariánst fogja hozzávenni újra → végtelen ciklust okozhat
 - A keresést ily módon nem folytathatjuk
 - Probléma: részleges megoldások elveszhetnek (*példa később*)

T-invariáns alapú szűrés

- Előfordulhat, hogy az invariánssal jó irányban haladtunk
 - Az invariáns tüzelése közben „kölcsonzött” valamennyi tokenet a kívánt hely(ek)re
 - De nem eleget ahhoz, hogy egy maradékvektorban szereplő tranzíció engedélyezetté váljon
 - A részleges megoldás végállapotából ez nem derül ki, mert az invariáns teljes eltüzelése után a tokenek elkerültek a kívánt hely(ek)ről
 - Végig kell járni a tüzelési sorozatot és „jobb” köztes állapotokat keresni
 - „Jobb”: valamely maradékvektorban szereplő tranzíció bemenő helyéről összesen kevesebb token hiányzik, mint a végállapotban
 - „Jobb” köztes állapot egy új részleges megoldás → keresés folytatása

Szükséges feltétel teszt

- Emlékeztető: növelő megkötés keresésének 3 lépése
 1. Függőségi gráf építése
 2. Tokenzám becslés
 3. Tranzíciók keresése
- A 2. és 3. lépés között az állapotegyenlet segítségével megvizsgáljuk, hogy az adott helyekre termelhető-e adott mennyiségű token (szükséges, de nem elégséges feltétel)
 - Ha nem teljesül a feltétel
 - Nincs szükség a 3. lépésre
 - Egyből elvágjuk a keresési teret (különben lehet, hogy csak több lépés után akadnánk el)

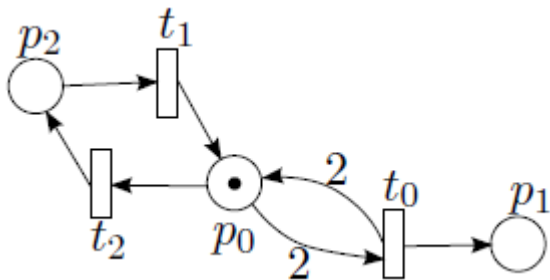
Itt már tudjuk, hogy mely helyekre és mennyi token szükséges

Szükséges feltétel teszt

■ Működése

- $m_0 + Cx \geq m_1$
 - Állapotegyenlet módosított alakja
 - m_1 : az adott helyekre előírjuk a szükséges tokenszámot, a többi helyre 0-t
- Saját fejlesztés, bizonyítottan helyes feltétel a keresési tér vágására

■ Példa

Elérhetőségi probléma: $[1\ 0\ 0] \rightarrow [1\ 1\ 0]$

Minimális megoldás: $[1\ 0\ 0]$, azaz T_0 tüzelése

-> Nem realizálható

-> P_0 -ba kell két token

Az algoritmus T_1, T_2 invariánst venné hozzá újra és újra
 $[1\ 0\ 0] + Cx \geq [2\ 0\ 0]$ nem oldható meg -> nincs megoldás

Részleges megoldások tárolása

- Megoldások tere átlapolódik
- Részleges megoldásokat eltároljuk, hogy ne dolgozzuk fel őket többször
- Kérdés: mikor ekvivalens két részleges megoldás?
 - Megkötések listája és a tüzelési sorozat egyértelműen meghatározza a részleges megoldást
 - Tüzelési sorozat helyett a megoldásvektor és a maradékvektor is használható (sorrend nem számít)
 - Megkötések listája mikor azonos?
 - Általuk meghatározott tér ugyanaz
 - Jelenlegi implementációban teljes egyezés
 - Fölösleges megkötések ki vannak szűrve

Optimalizációk - összefoglalás

■ Összefoglalás

- Stubborn set és állapotalapú részleges rendezés
 - Részleges megoldások számának csökkentése
- T-invariáns alapú szűrés
 - Végtelen ciklus megakadályozása
 - Megoldások elveszhetnek
- Szükséges feltétel teszt
 - Bizonyítottan helyes vágási feltétel
- Részleges megoldások tárolása

Algoritmus helyessége

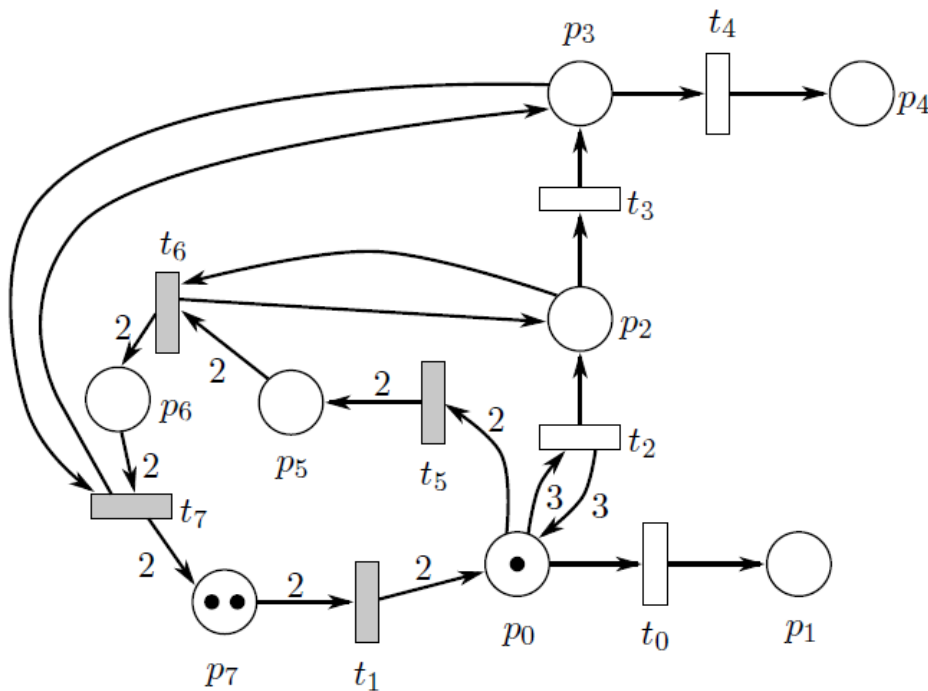
Algoritmus helyessége

- Az algoritmusról bizonyították, hogy előállítja a végrehajtható megoldásokat
 - Bázisvektor + T-invariánsok lineáris kombinációjaként
- Növelő megkötés keresésekor használt becslő függvényről nem bizonyították, hogy helyes
 - A függvény a részleges megoldás tüzelési sorozata utáni állapotot (végállapot) használja fel
 - Nem feltétlenül ez a „legjobb” állapot, ami a tüzelési sorozatban előfordult
 - Ezt kihasználva ellenpélda konstruálható, ahol az algoritmus túlbecsli a szükséges tokenszámot, így nem talál megoldást

Algoritmus helyessége

■ Ellenpélda (röviden):

- Elérhetőségi probléma
 - Token P0-ból P1-be, illetve token P4-be
- Megoldás
 - Két token P0-ba, T2 tüzelhető, így P4-be tud menni a token, majd T0 tüzelése
- Algoritmus működése
 - T2-t nem tudja eltüzelní egyből, de T0-t igen
 - Emiatt P0-ban nem lesz token, így a szürkével jelölt invariánst kétszer hozzáveszi (pedig elég lenne csak egyszer)
 - Az invariáns úgy lett megkonstruálva, hogy minden tüzelése P4 felé visz egy token → csak egyszer tüzelhető

Algoritmus helyessége

- Probléma oka
 - Végállapot nem a „legjobb” bizonyos helyek szempontjából, így az ottani becslés rossz lehet
- Megoldás
 - Tüzelési sorozatban visszalépkedve érzékelni kell a jobb állapotokat
 - A jobb állapotokból való folytatás miatt sokfelé ágazna a keresés
 - Nem folytatjuk minden jobb állapotból
 - Egyszerűen ha volt jobb állapot, indítunk egy új ágat 1-es becsléssel
 - Az állapotalapú részleges rendezés optimalizáció kiszűrhet jobb köztes állapotokat → jelenleg is fejlesztés alatt

Algoritmus teljessége

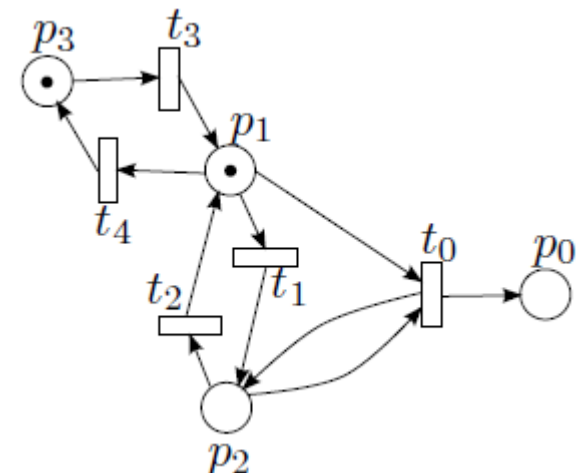
Algoritmus teljessége

- T-invariáns alapú szűrés vágja a keresési teret
- Elveszhetnek végrehajtható megoldások, mert:
 - Az algoritmus nem vesz észre minden jobb köztes állapotot
 - Állapotalapú részleges rendezés miatt elveszhetnek jobb köztes állapotok
 - Egyéb okok miatt is, később lesz róluk szó

Algoritmus teljessége - ellenpélda

■ Ellenpélda

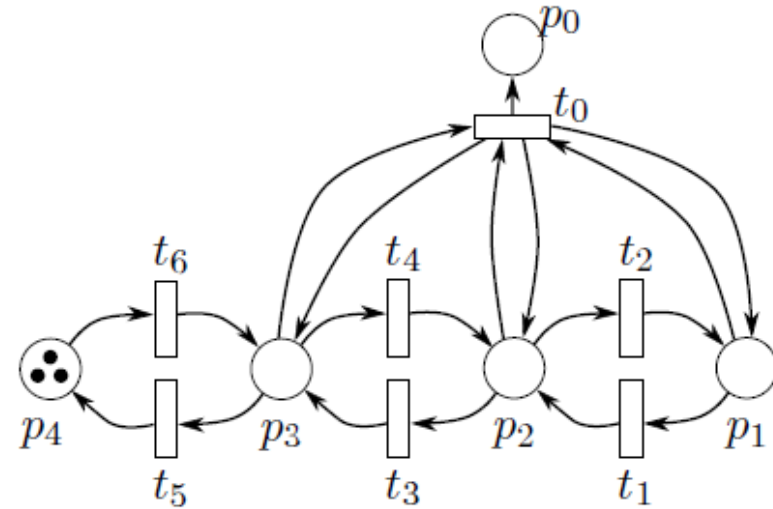
- Elérhetőségi probléma: $[0 \ 1 \ 0 \ 1] \rightarrow [1 \ 0 \ 0 \ 1]$
- Minimális megoldás T_0 eltűzése, ami P_2 miatt nem megy
- P_2 -re a T_1 - T_2 invariáns tud token termelni, az algoritmus ezt veszi hozzá
- T_1 - T_2 eltűzelhető, de közben T_0 nem válik engedélyezetté
- Az algoritmus megint T_1 - T_2 invariánst venné hozzá \rightarrow kiszűri
- Ha jobb köztes állapot alatt a tranzíció bemenő helyein a tokenek összegét értjük, akkor nincs jobb köztes állapot
 - T_1 tüzelése után átkerül a token P_2 -be, de összesen ugyanúgy 1 token van T_0 bemenő helyein, mint a végállapotban
- Új definíció a jobb köztes állapotra: a tranzíció bármely bemenő helyén több token van, mint a végállapotban
 - Így T_1 tüzelése után folytatva az algoritmus T_3 - T_4 invariánst veszi hozzá és megoldja a problémát

Algoritmus teljessége - ellenpélda

■ Ellenpélda (vázlatosan)

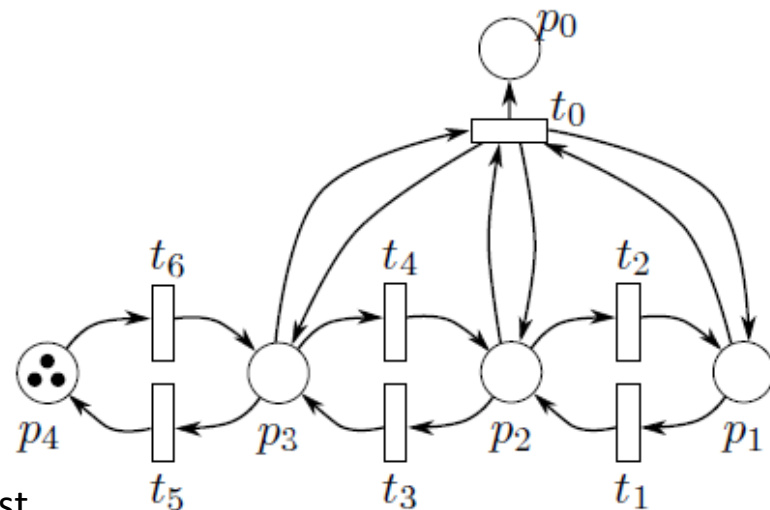
- Elérhetőségi probléma:
 $[0\ 0\ 0\ 0\ 3] \rightarrow [1\ 0\ 0\ 0\ 3]$
- Minimális megoldás T0 eltüzelése,
nem realizálható
- A megoldáshoz P4-ből a 3 tokent
P1,P2,P3-ra kellene vinni
- Az algoritmus először csak egy tokent hoz be, ettől T0 még nem tüzelhet, de
van jobb köztes állapot (1 token P1,P2,P3 helyeken)
- Ennek hatására behoz még egy tokent

Algoritmus teljessége - ellenpélda

■ Ellenpélda (folytatás)

- Tranzíciók tüzelési sorrendjétől függően két lehetséges forgatókönyv
 - Az egyik token bekerül P1,P2,P3 helyekre, majd ki is kerül, ezután a másodikkal ugyanez történik
 - Ilyenkor nincs jobb köztes állapot, mert a két token külön-külön járta be az invariánst
 - A két token egyszerre kerül be P1,P2,P3 helyekre
 - Van jobb köztes állapot
- Állapotalapú részleges rendezés miatt előfordulhat, hogy az utóbbi tüzelési nem vesszük figyelembe
- T-invariáns alapú szűrésnél újra fel kell építeni a részleges megoldás fáját, részleges rendezés nélkül
- Lassít, de nélküle sok esetben nem találnánk meg a megoldást

Algoritmus teljessége - összefoglalás

■ Problémák a teljességgel

- Jobb köztes állapot szigorú definíciója
 - Megoldás: új sorrendezés
 - Ha bármely helyen több token van, az már jobb
- Köztes állapotok elveszhetnek
 - Megoldás: fa felépítése újra

■ Emlékeztető

- Szükséges feltétel teszt → bizonyítottan helyes vágás
- Bizonyos esetekben a T-invariáns alapú szűrés helyett használható, előnye:
 - Ha nem találunk megoldást, T-invariáns alapú szűrést használva nem tudjuk azt mondani, hogy tényleg nincs
 - Szükséges feltétel tesztet használva bizonyítottan nincs is megoldás

Algoritmus teljessége – további esetek

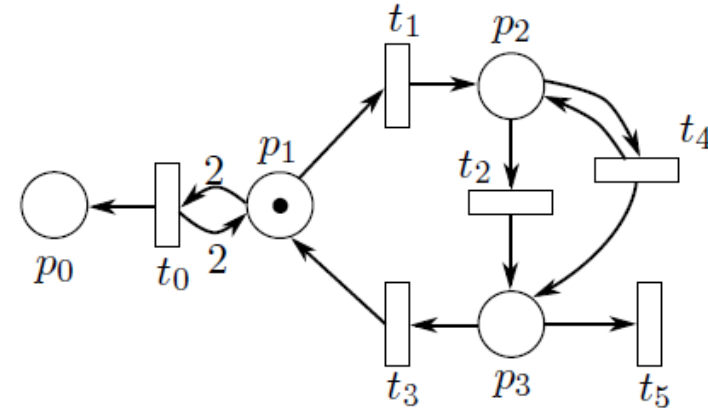
Algoritmus teljessége – további esetek

- Még mindig a T-invariáns alapú szűrés
 - Lehet-e olyan, hogy nem veszik el köztes állapot, nincs jobb köztes állapot és mégis van megoldás? → igen
- Oka: az algoritmus helyekben gondolkozik
 - Tüzelni nem tudó tranzíciók bemenő helyeire közvetlenül próbál token termelni
- Problémák:
 - Közvetett token termelés
 - Előbb el kell venni tokeneket helyekről, hogy továbbiakat termelhessünk

Algoritmus teljessége – további esetek

■ Ellenpélda

- Elérhetőségi probléma:
 $[0 \ 1 \ 0 \ 0] \rightarrow [1 \ 1 \ 0 \ 0]$
- Minimális megoldás: T0 tüzelése, P1 miatt nem realizálható
- P1-re a T1-T2-T3 invariáns tud token termelni
 - Ezen az invariánson azonban ugyanaz a token megy körbe-körbe
 - Nincs jobb köztes állapot
- Probléma:
 - P1-re közvetlenül nem tudunk több token termelni
 - De P3-ra igen, T4 segítségével (ehhez a már meglévő token ráadásul el is kell venni P1-ről és P2-re rakni)
 - A P3-ra termelt token a T1-T2-T3 invariánssal eljuttatható P1-re

Algoritmus teljessége – új megközelítés

- Új megközelítés (saját fejlesztés)
 - Kiszűrt T-invariáns kezelése egy egységként
 - Azért lett kiszűrve, mert nem tudott az adott hely(ek)en segíteni
 - Nincs rajta elég token
 - Próbáljunk meg token tenni rá
 - Majd közvetve eljuttatható a kérdéses hely(ek)re
 - Megoldandó problémák
 - Szükséges tokenszám
 - Terminálási feltétel

Algoritmus teljessége – új megközelítés

- Megoldandó problémák
 - Szükséges tokenszám \rightarrow 2 lehetőség:
 - Becslés
 - Nem triviális
 - Tokenek számolása nehéz
 - Köztes állapotok itt is számítanak
 - Inkrementális módszer
 - Tegyük 1 tokent az invariánsra
 - Ha nem lenne elég, akkor ezt ismételjük
 - Jelenlegi implementációban ezt alkalmazzuk

Algoritmus teljessége – új megközelítés

■ Megoldandó problémák

○ Terminálási feltétel

- Ha mindig minden kiszűrt invariánsra token termelnénk az végtelen ciklust okozhatna

○ Megoldás

- Kiszűrt megoldás és T-invariáns (pl.: T1) megjelölése
- Ha egy leszármazottja újból kiszűrődik miatta (pl.: T2 invariáns miatt), akkor:
 - Ha volt jobb köztes állapot, akkor újból T1-re kell token termelni
 - Ha nem volt jobb köztes állapot, de T2 nem részalmazza T1-nek, akkor $(T1 \cup T2)$ -re kell token termelni, így működik az is, ha egy invariánsra is közvetetten lehet csak token termelni, de kiszűri, ha pl.: T1 és T2 egymásra próbálna token termelni
 - Egyéb esetben nem kell folytatni

Ez most invariánst jelöl,
nem tranzíciót

Algoritmus kiterjesztése új problémaosztályok kezelésére

Rész-elérhetőségi probléma és tiltó éles hálók

Algoritmus kiterjesztése: rész-elérhetőség

■ Rész-elérhetőségi probléma

- Lineáris feltételek a tokeneloszlásra vonatkozóan, például:
 - $3 * P1 > 5$ és $2 * P1 + P3 = 7$
- Az ilyen feltételek felírhatók mátrixos alakban:
 - $Am \geq b$, ahol:
 - A: együtthatómátrix
 - m: elérendő állapot
 - b: együtthatóvektor
- Megoldandó probléma:
 - Elérendő állapotra vonatkozó feltételt át kell alakítani tranzíciókra vonatkozó feltétellé, mert az ILP eszköz azt képes kezelni

Algoritmus kiterjesztése: rész-elérhetőség

■ Feltétel átalakítása

- Az $Am \geq b$ egyenlőtlenségben az elérendő m állapot helyére behelyettesítjük az állapotegyenletet:

$$(m_0 + Cx = m) \rightarrow A(m_0 + Cx) \geq b$$

- Átrendezve:

- $(AC)x \geq (b - Am_0)$

- Ez már odaadható az ILP eszköznek

■ Megoldások tere

- A megoldások tere ilyenkor kicsit más felépítésű

- Egy növelő megkötés nem feltétlenül T-invariánst vesz hozzá, lehet, hogy csak egy részhalmazát

Algoritmus kiterjesztése: tiltó élek

■ Tiltó élek kezelése

- Ha egy tranzíció tiltó él miatt nem tud tüzelni, akkor az adott hely(ek)ről el kell venni a tokeneket

■ Újfajta megkötés

- Olyan mint a növelő megkötés, csak fordítva működik
- 3 lépéses algoritmus az új megkötés generálására:
 - Mely helyekről kell elvenni a tokeneket
 - Hány tokent kell elvenni
 - Tranzíciók tüzeltetése, amelyek el tudják venni a tokeneket

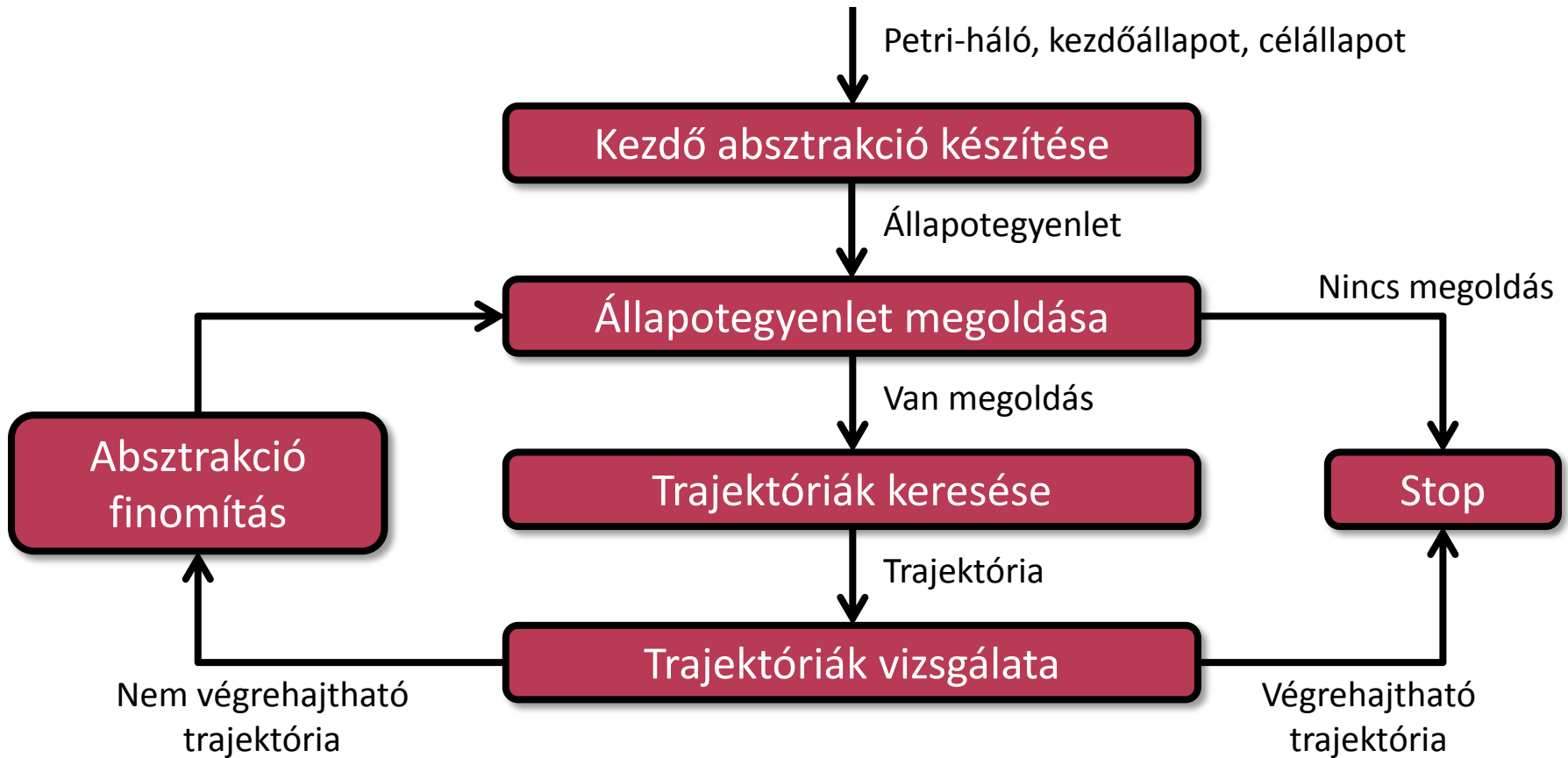
Algoritmus kiterjesztése: tiltó élek

- Optimalizációk
 - Stubborn set ilyenkor nem használható
 - Állapotalapú részleges rendezés ugyanúgy működik
 - T-invariáns alapú szűrés
 - Tiltó élekkel csatlakozó helyek esetén az a „jobb”, ha kevesebb a token mint a végállapotban
 - Szükséges feltétel teszt
 - Azt kell vizsgálni, hogy elvehető-e egyáltalán adott mennyiségű token
 - Részleges megoldások tárolása ugyanúgy működik
- Tiltó élekkel kiegészített hálók esetén az elérhetőségi probléma bizonyítottan nem eldönthető
 - Ennek ellenére sok esetben működik az algoritmus

Összefoglalás

Összefoglalás

■ Petri-háló CEGAR algoritmus:

Összefoglalás

- Optimalizációk
 - „Brute force” faépítés optimalizálása
 - Stubborn set
 - Állapotalapú részleges rendezés
 - Keresési tér vágása
 - T-invarians alapú szűrés
 - Szükséges feltétel teszt
 - Részleges megoldások tárolása

Összefoglalás

- Algoritmus helyessége
 - Probléma és javítása
- Algoritmus teljessége
 - Problémák és javításuk
 - További esetek
- Algoritmus kiterjesztése
 - Rész-elérhetőség, tiltó élek

Irodalom

- Harro Wimmel and Karsten Wolf: Applying cegar to the petri net state equation.
CoRR, abs/1208.2159, 2012.
- Hajdu Ákos, Mártonka Zoltán: Diszkrét dinamikus rendszerek viselkedésének felderítése ellenpélda-alapú absztrakció finomítás (CEGAR) segítségével
TDK dolgozat, 2012; OTDK dolgozat, 2013
- Ákos Hajdu, András Vörös, Tamás Bartha, Zoltán Mártonka: Extensions to the CEGAR Approach on Petri Nets. In: The 13th Symposium on Programming Languages and Software Tools (SPLST'13)